

AGENT KASPER
DNEVNIK
ŠPIJUNA JEDNOG
LUIĐI KARLETI

Preveo Ljubeta Babović

 izdavaštvo **vulkan**

Beograd, 2015.

Pakao

Pakao postoji i bio sam u njemu.

Kidnapovali su me, uhapsili i mučili. Bio sam zatvorenik tri stotine sedamdeset tri dana.

Pokušali su da me likvidiraju, da me zbrišu sa lica zemlje. Sa mnom je trebalo da nestanu i rezultati mog rada. Bila je to duga i teška istraga. Oko reči koja možda ne govori mnogo, ali zato veoma mnogo znači: supernovčanice.

Moj pakao započeo je u Italiji, ali postao je stvaran u Kambodži. Završio sam u logoru Prej Sar, autentičnom koncentracionom logoru, gde sam bio jedini zapadnjak. Bio sam sâm. O mom slučaju nije se pričalo i do sada se o njemu nije ništa znalo. Vladala je potpuna tišina. U Italiji je držan u tajnosti. Institucije i sudstvo ostali su gluvi na molbe moje porodice, mog advokata, malog broja onih koji su za njega znali. Uprkos činjenicama. Uprkos zakonima države.

Četvrti april 2009. godine bio je poslednji dan mog tamnovanja. Pobegao sam. Kako bih uspeo da vam ispričam priču ovom knjigom koju sam napisao zajedno sa Luiđijem Karletijem, sa kojim sam mesecima strpljivo delio teško podnošljivi povratak unazad.

Ali ne pričamo samo o tom paklu.

Obnavljamo moju istragu o supernovčanicama i onome što je prethodilo tom periodu. Govorimo o jednom životu. Zašto sam trideset godina bio tajni agent italijanske obaveštajne službe, „pozajmljivan“ čas ROS-u, čas CIA, čas ostalim službama savezničkih zemalja. Šifrovano ime: Kasper. Ali bio sam i Hornet, Stingrej, Komandant Karlos i još poneko.

Sada, sa navršenih pedeset pet godina, ne interesuje me mnogo sud drugih. Interesuje me mišljenje osoba koje volim.

Moja majka umrla je vrlo brzo nakon mog povratka kući. Sada imam ženu i kćerku od godinu dana. Ovu knjigu posvećujem mojim trima damama: onoj koje više nema i onima koje mi svakodnevno pomažu da gledam napred.

Agent Kasper

Priča

Upoznao sam Kaspera pre dvadeset godina. Bio je pilot „Alitalije“. Vozio se u „poršeu“ sa dva pištolja i automatskom puškom sakrivenim ispod sedišta. Glava mu je bila ucenjena na milion dolara, ali nije mogao da ima zaštitu. „Zašto ne?“, upitao sam ga. Odgovorio mi je: „Da li si ikad video da neki pilot aviona ima pratnju?“

Kasper je u stvari bio tajni agent. U to vreme radio je kao ROS-ov karabinijer. Šifrovano ime: Komandant Karlos. Vratio se sa važne operacije u kojoj je zadao vrlo težak udarac međunarodnoj trgovini narkoticima. Ubacio se među kolumbijske narko-dilere i posle dugotrajne istrage razbio njihovu organizaciju između Medelina i Italije. Operaciju Pilot koordinisao je sudija Pjer Luiđi Vinja.

Kada smo se sreli, Kasper se spremao da krene u poduhvat o kome govorimo u ovoj knjizi: Operacija Sinaj. Rizikovao je život, stavio ga u službu svoje zemlje u borbi protiv kriminala. Kao i mnoge njegove kolege.

Međutim, on je to radio sa onom količinom smelosti i neodgovornosti koje se često graniče sa ludošću. I uostalom – kako mi je objasnio Pjer Luiđi Vinja nekoliko godina kasnije – zakonu su potrebni i takvi ljudi: smeli i nepredvidljivi do te mere da izgledaju ljudi. Sa svim rizicima koje to sa sobom nosi.

Nakon dugog perioda ćutanja, pre godinu dana ponovo sam video Kaspera. Naišao sam na čoveka koji se mnogo promenio. Nije prestao da skače padobranom i da vežba borilačke veštine. Ali promenio se iznutra. Zato što priča koju pričamo nije samo priča o neverovatnoj patnji, već pre svega o dramatičnom dolasku do saznanja

o tome šta je danas svet u kome živimo. Svet u kojem i dalje postoje koncentracioni logori, ali gde se ravnoteža menja. Svet u kome možemo biti izloženi špijuniranju u bilo kom trenutku i u kojem se bogatstvo stvara na najneverovatnije načine.

I putem supernovčanica.

Luidi Karleti

Pobeći ili umreti

Centar za prevaspitavanje Prej Sar
Okolina Pnom Pena, Kambodža
Subota, 4. april 2009

„*Italian, you come here right now!*“*

Zatvorenik poslušao. Ali to čini sporo. I suviše sporo.

Zove se Kasper. Taj zatvorenik je Italijan. Kasper je već duže njegovo šifrovano ime. Konspirativno ime u životu sačinjenom od borbe.

Sada za njega postoji samo jedna bitka: ostati živ.

Kapo ponovo urla. Glas mu je promukao. Od svih njegovih moći lajanje je najmanje opasno. Skuplja oči i režeći izdaje naredjenja koja razbijaju tišinu već vrelog jutra.

Kapo je ime koje mu je Kasper nadenuo zato što se ponaša upravo kao kapo iz nacističkih logora. Na kambodžanskom njegovo ime je drugačije. Ono koje se ne može izgovoriti. I on je zatvorenik, ali više kategorije. Pomaže čuvarima u upravljanju logorom. Stiče njihove simpatije. Može da tuče zatvorenike i to čini redovno. Sa zadovoljstvom. Može da prima novac u zamenu za zaštitu i usluge.

Pokušao je to i sa Kasperom.

Jedne noći došao je kod njega zajedno sa ostalim kapoima i jednim naoružanim čuvarom. Hteli su ga naučiti lekciju, kao što su to činili prvih dana za *dobrodošlicu* u Prej Sar, kada se Kasper mučio da ostane na nogama. Koriste гвозdene cevi obložene gumom: nanose bol, ali ne otvaraju

---

* Na lošem engleskom: „Italijanu, ti dođi ovamo odmah!“ (Prim. prev.)

rane. Za *dobrodošlicu* su mu razbili nos i uništili levo uvo. Izgledali su zadovoljni. „Bravo, Italijanu!“ Još dva udarca nogom. Smejali su se.

Kasper je shvatio kako tu unutra stoje stvari. Pripremio se. Kada su se vratili, bio je spreman. Noćni batinaši nisu to očekivali. Meč je trajao kratko. Dobili su batine, polizali svoje rane i povukli se.

Ali naravno da se nije sve završilo na tome.

Sutra dan su ga bacili u kažnjeničku izolaciju.

U „tigrov kavez“.

„Tigrovi kavezi“ su jame duboke tri metra, zatvorene metalnim rešetkama, kroz koje se dodaje usrana hrana i usrana voda. Jame koje budu poplavljene kada padne kiša i onda moraš da plivaš sa miševima i bubašvabama. Sve dok licem ne dodirneš rešetke i nadaš se da nivo vode neće još više porasti.

Bacili su ga unutra, gde je ostao danima, i otada se držali podalje. Prozvali su ga „životinja“. Poverili su ga čuvaru koji ga odnedavno štiti. Zove se Ču Čet. Objasnio mu je da novcem koji Kasperova porodica šalje iz Italije može da ubrzo promeni život. „Mi smo prijatelji“, rekao mu je na engleskom.

„Prijatelji, naravno“, ponovio je Kasper.

Ne želi da umre. Kasper želi da ode iz Prej Sara na sopstvenim nogama i da sve zaboravi. I onu životinju koja reži: „*Italian, you come here right now!*“

Kapo zna poneku englesku reč, koliko je dovoljno za zatvorenike koji nisu građani Kambodže. Oni su u ogromnoj manjini. Poneki Tajlandanin, dva Kineza, grupica Vijetnamaca. Kasper je jedini zapadnjak među pet stotina očajnika.

„Na ulaz.“ Kapo mu upravo pokazuje deo logora gde treba da se uputi. „Ima vesti za tebe.“

Kasper ga gleda pravo u oči. Samo za trenutak. Ne traži sukob. Ne baš danas. Danas sve mora ići glatko.

Obojica su goli do pojasa. Obojica znojavi, na temperaturi koja dostiže četrdeset stepeni i na vlažnosti koja se uvlači ispod kože. Kapo ga fiksira pogledom, sa četvrtastom *kramom* oko glave, dok mu se usta jedva pomeraju i ponavlja: „Idi, Italijanu.“

Kasper se upućuje ka „vestima“. Misli da zna koje su to *vesti*.

Dakle, tu smo. Možda se stvarno dogodilo. Upravo se događa u tom subotnjem aprilskom jutru, a on skoro da ne može da poveruje. Vuče

Dnevnik jednog špijuna

svoje sandale *hošiminke*, steže u rukama dragocenu najlonsku kesu, koju sakriva koliko može. Kamuflira je. Pokrio ju je majicom.

Pokušava da navuče najbolju moguću masku. Došao je trenutak. Mora da uspe.

Mora.

Ne želi da završi kao drugi. Kao oni koje je gledao kako umiru ovih meseci.

Izloženi torturi. Zgaženi – razbijeni – zdrobljeni. Očajnici, udavljeni, lica zaronjenog u polja pirinča.

Kasper ne želi da završi tako, želi da se vrati kući, u Italiju. Danas se igra do kraja.

Ali, ako je sudbina ipak odlučila da mora da ostane u Prej Saru, onda će to učiniti kao vojnik.

Steže rukama svoj zakamuflirani svežanj. Bogami, napraviće lepu frku pre nego što završi ispod zemlje. Zato što mu smrt, tog 4. aprila 2009, izgleda privlačnije od pakla u koji je bačen.

Kako god da se završi, Kasper izlazi kroz tu kapiju. Danas i zauvek.

373 dana ranije. Hapšenje.

Koh Kong

Granica Kambodža–Tajland

Sreda, 26. mart 2008

Klensi gleda u ogledalca retrovizora i pita koliko im još treba.

„To me pitaš već treći put“, uzvraća Kasper. „Treći put za sat vremena.“
 Pretiče neki kamion i vraća se u svoju traku.

„Onda nam treba sve manje.“

„Otprilike dvadeset kilometara.“

Klensi skida naočare za vid, duva u njih da ih obriše. „Važno je da nas niko ne prati.“

Dobro. Možda je sve to jedna velika brljotina, pomišlja Kasper. Samo lažna uzbuna. Ili su nam priredili jebenu šalu. Prvoaprilsku šalu, smišljenu nekoliko dana unapred. Međutim, glas Bun Sareuna zvučao je ozbiljno. Kambodžanski senator nije se šalio.

Leave town now!*

Ni reč više. Samo ta rečenica. Ponovljena više puta, tonom koji ti upravo daje savet života.

Leave town now!

Kada je Kasper prekinuo vezu i to rekao Klensiju, njegov američki prijatelj pozvao je senatora. Malo reči i nikakve sumnje. „Moramo uspeti. Zatim ćemo pokušati da shvatimo koji kurac se događa.“

---

* Napusti grad odmah! (Eng.) (Prim. prev.)

Dnevnik jednog špijuna

Napunili su dve torbe, uzeli dva pištolja i ispraznili kasu u kojoj su čuvali gotov novac u kući. Sedamdeset hiljada dolara i još nešto malo sitniša po džepovima. Ušteđevina se sada nalazi ispod rezervnih gaća, na dnu crne Kasperove torbe. Klensi nosi svoju vojničku torbu, od koje se ne odvaja otako je bio poletni analitičar CIA. Pošto je sada malo manje poletan i malo manje u CIA, ta torba verovatno ga podseća na godine koje se neće vratiti.

Krenuli su iz Pnom Pena nadajući se da je sve to jedna govornarija. Ali u međuvremenu su izbegavali aerodrome, luke, stanice i svako mesto koje se kontroliše. Poznaju kambodžanske vojnike. Znaju kako rade. Pre svega poznaju paravojsku, one koji u ruci drže „bezbednost“ zemlje.

Stoga su prepustili njihov *mercedes* vozaču, rekavši mu da napravi širok krug oko grada. Ako ga zaustave, mora reći da ih je ostavio malopre, u blizini *Menhetn kluba*, kazina-diskoteke koji drži Viktor Čao. Izbegli su da odu do *Šarkija*, restoran-bara u njihovom vlasništvu, već su pozvali jednog od zaposlenih i zamolili ga da iznajmi terensko vozilo na svoje ime. Zapala im je *honda CR-V*. Ubacili su torbe u prtljažnik i krenuli.

Šest je sati posle podne. Počinje da pada mrak.

Pravac: granica sa Tajlandom, odmah posle gradića Koh Kong. Raskrsnica švercera i kurvi. Do tamo im je potrebno šest sati.

Kasper je telefonirao Peti, svojoj devojci koja se nedavno vratila u Italiju, u Rim. Do pre nekoliko dana bila je sa njim u Pnom Penu. Srećom da sada nije tu. Saopštava joj ono što je neophodno. Malo reči, bez uzbuđenja i objašnjenja. Bez pauza u kojima je moguće postavljanje pitanja.

„Moramo napustiti grad, a verovatno i zemlju.“ Ton mu je neprirodno smiren. „Ima nekih problema, ne znamo tačno kakvih. Videćeš da je u pitanju nesporazum. Međutim, moramo biti oprezni. Nemoj da brineš. Zvaću te čim bude bilo moguće.“

Ona ne postavlja pitanja. I da pokuša, ne bi bilo nikakvog odgovora.

Nije prvi put da je Kasper u situaciji da mora pobeći iz nekog mesta u svetu. Ali jeste prvi put da mu je teško da shvati razloge za to. Izgleda da ni Klensi nije mnogo odmakao u razumevanju u odnosu na njega.

Stoga sada razmišljaju o onome što bi moglo da im ugrozi bezbednost. U Kambodži nije tako teško postati meta, to je tačno, ali šta je to moglo da se dogodi?

Vožnja ka granici odvija se kroz surovi pejzaž, iznenađujuće odbojan, koji lagano tone u večernji mrak. On i Klensi razmatraju događaje od poslednjih nedelja. Ko ili šta je moglo da ih dovede u opasnost?

Agent Kasper i Luidi Karleti

Možda su u *Šarkiju* nekoga oćepili. Kroz lokal prolazi toliko sveta da se možda i to moglo dogoditi. Možda je u pitanju žena? Dugovi? To sigurno ne. Uvrede, osveta? Mala je verovatnoća. Ili je možda Kasperova vojnićka sposobnost izazvala surevnjivost nekog bosa iz službe bezbednosti plaćenika Hun Sena i njegove vlade. Moguće, ali već bi znali nešto o tome.

A da nije možda u pitanju ona istraga koju je vodio o Severnokorejcima?, pita se Kasper.

Ta sumnja mota mu se po glavi od prvog trenutka.

Da nije možda onaj posao koji je odradio za Klensijeve amerićeke prijatelje?

Kretao se u krajnjoj diskreciji. Niko osim njegovog jedinog nadređenog iz *Firme* nije upućen u to. Čak i Klensi o tome zna vrlo malo.

Obavio je čist posao. Uradio je ono što je od njega traženo da uradi.

Nikakvog problema, nikakvog znaka opasnosti. Nikada. Istraga sa zadovoljavajućim rezultatima. Više nego dobrim. Iznad očekivanja.

Leave town now.

Kambodžanski senator ne zna ništa o njegovoj istrazi. Ali senator zna mnogo toga drugog. U telefonskom pozivu nije razjasnio odakle dolazi opasnost. Nije naglasio da ima *okrugle oči* zapadnjaka ili neke druge oči, kambodžanske ili možda severnokorejske: *slant eyes**.

Ali moglo bi i to da bude. Sumnja mu se vrti po glavi. Kasper odlučuje da je bolje da o tome razgovaraju odmah. I to kaže Klensiju.

Njegov amerićeke prijatelj sluša ga ćutke. Poznaju se već dvadeset godina, mnogo toga su prošli zajedno. U Kambodži stanuju zajedno, ortaci su u *Šarkiju* i saraduju u svemu, u skladu sa svojim nadležnostima.

Klensi je šezdesetogodišnjak koji malo govori.

Povućen je i oprezan. I lukav. Sigurno vrlo lukav. To je osoba koja najpre sasluša, a zatim pokušava da rezonuje na osnovu svog iskustva organizatora i analitičara. Što se tiče iskustva, ima ga poprilično. To je Amerikanac koji je prošao – ne baš sasvim bezbolno – kroz neke stranice nedavne istorije.

„Slučaj sa Severnokorejcima“, razmišlja. „Ko bi ga znao, izgleda mi ćudno. Znam dosta o tome, međutim...“ Nakašlja se. Uzdiše. „Ali, ako je tako, mogli bismo biti u govnama.“

„Ti poznaješ bolje nego ja one iz *Firme*. Misliš li da je tako?“

---

* Kose oči. (Eng.) (Prim. prev.)

Dnevnik jednog špijuna

Klensi i dalje nekoliko sekundi ćuti, zatim odmahuje glavom. „Ne, osim ako nisi počinio neku užasnu glupost.“

„Nisam pravio gluposti. Izvršavao sam njihova naređenja. Obaveštavao sam ih o svemu.“

„O svemu?“

„Mogu se zakleti.“

„Jesi li preduzimao nešto na svoju ruku?“

„Nada.“*

„Razgovarao sa nekim drugim?“

„Never.“**

Klensi klima glavom. Čak ni njemu nije ništa rekao. Kasper ume da bude rezervisan, a Amerikanac još više. Hteo je da se drži izvan te priče i tako je i bilo.

„Nisi pravio gluposti?“, ponovi.

„Ne, prijatelju moj: nikakvu glupost.“

„Onda ta priča nema veze sa ovim. Mislim da nema nikakve veze.“

Most koji razdvaja Kambodžu od Tajlanda dugačak je stotinak metara. Nešto iza ponoći pojavljuje se granica na vidiku. Odlučuju da provedu noć u Koh Kongu i da pređu granicu narednog jutra. Uzimaju dve sobe u rupčagi od motela i nešto prezalogaje u obližnjem restoranu brze hrane. Ujutro će ostaviti auto na hotelskom parkingu i nastaviće peške.

Odvojeno.

To je njihov plan.

Moraju preći kambodžansku granicu. Zatim tajlandsku. Ali već na prvoj kontroli pomalo rizikuju.

Pomalo? Pita se Kasper. Ili *mnogo?*

To je kritična tačka. Kambodžanska čuvarska kućica. Kada se nađu u Tajlandu, preostaje im samo da se upute ka Tratu, najbližem gradu.

Moguće je da su kambodžanski čuvari dobili dojavu. Ili možda nisu. Ali, ako su slučajno već na poternici, tu se moraju nekako jeftino izvući.

Kasper bi voleo da mogu izbeći taj prelaz. Bio je za to da pređu granicu odmah, noću, ne gubeći vreme. „Bolje je plašiti se nego dobiti

---

* Ništa. (Špa.) (Prim. prev.)

** Nikada. (Eng.) (Prim. prev.)

batine“, recituje toskansku izreku, koju je kao dobar Firentinac više puta ponovio Klensiju.

Njegov predlog je da pregaze rečicu pod okriljem mraka i da se popnu uz tajlandsku padinu. Da je bio sam, ni trenutka se ne bi dvoumio. Ali tu je Klensi.

Čika Klensi.

„Jesi li lud? Zar nisi rekao da su duž obala postavljene mine?“, odgovara mu Amerikanac.

„Možda ima poneka mina, to da. Ali dovoljno je biti pažljiv. Razgovarao sam sa jednim prijateljem švercerom. On mi je označio prolaz.“

„Prođi ti kroz mine. Ja idem preko mosta sutra ujutro. Biće to obična šetnja. Zatim kupanje u moru na Puketu, a ne u ovom smrdljivom potočiću.“

Bude se u zoru. Sa javne telefonske govornice objašnjavaju njihovom službeniku gde može da uzme *hondu CR-V*. Kažu mu kako da se oslobodi pištolja koje su sakrili u automobilu. Doručkuju, progovore pokoju reč. Ono što je neophodno. Pozdravljaju se.

„Vidimo se na drugoj strani“, kaže Kasper.

„Uskoro“, potvrđuje Klensi.

Četvrtak, 27. mart 2008. Dan koji treba upamtiti, ako Kasper bude imao mogućnosti za to.

Tek je prošlo osam ujutru.

Gledan sa kambodžanske uzvisine, most je izgledao kao obična šala. Vidi kako se menja perspektiva, razmišlja Kasper. Samo još nekoliko metara i promeniće se potpuno.

Njegov pasoš počeo je da prelazi iz ruke u ruku. Četiri-pet puta. Napred-nazad; sve to izgledalo je kao neka igra. Zatim mu je čuvar granice uperio pištolj u glavu. Iza njega, u nizu, još uperenog oružja.

Odveli su ga u kancelariju sa jednim stolom, tri stolice i plakatom sa medicinsko-sanitarnim uputstvima.

Kasper nastoji da ne žali ni zbog čega, ali ne uspeva u tome. Kupanje u moru kod Puketa. Nosi se, Klensi, pomišlja, dok ga kambodžanski vojnici pretresaju i oduzimaju mu sve što ima kod sebe, osim prtljaga. Uvode ga u drugu prostoriju čuvarske stanice. Prazna je. Samo nekoliko plastičnih stolica. Kažu mu: sačekaj ovde.

Dnevnik jednog špijuna

Prolazi nešto manje od sat vremena i vrata se otvaraju. Ulazi i on, američki optimista. Zaustavili su ga na isti način: pasoš, nekoliko jebe-nih pitanja i cev pištolja, uperena u glavu.

Klensi seda na obližnju stolicu i kazuje deo o veteranu sa zvezdama i prugama. Kaže: „Možda je bolje ovako. Da sve razjasnimo i vraćamo se u Pnom Pen.“

„Je li to nada ili očekivanje?“, pita ga Kasper.

„Očekivanje. Videćeš.“

„Očekivanje, naravno.“

Kasper zna da se neka *očekivanja* Amerikanaca često završe loše. Optimistički pristup izaziva simpatije, ali se nažalost ne isplati. Takvi su Amerikanci. Započinjali su ratove koji je trebalo da traju šest meseci, a oni se oduže godinama. Nailazili su na neprijatelje koji su delovali kao patuljci, a onda su se postepeno pokazivali mnogo ozbiljnijim.

Kasper vrlo dobro poznaje Amerikance.

Njegov otac poreklom je iz grada Luke u Toskani, a rođen je u Mem-fisu, država Tenesi. Polovina njegove porodice živi u Sent Luisu. Njegovo vojničko i pilotsko obrazovanje najvećim delom odvijalo se u Sjedinjenim Državama. Voli sve što je iz Amerike, ili skoro sve. Međutim, ljuti ga optimizam njegovog starog prijatelja Klensija.

A šta ako su stvarno u nevolji? Najgoroj nevolji. Onoj konačnoj.

Upravo je to pitanje koje tokom nekoliko sati visi u vazduhu te vrele prazne sobe sa rešetkama na prozorima, koja smrdi na dim i na granicu. Rupčaga na granici sa Tajlandom, među kambodžanskim čuvarima koji ga drže na oku i čavrljaju među sobom. I čekaju.

Ali šta čekaju?

Tri sata je posle podne. Vrata prostorije se širom otvaraju, ulazi pet ljudi u civilu. Kambodžani su, i to naoružani. Savršeno znaju s kim imaju posla.

Odmah se bacaju na Kaspera. Ništa ne pomažu borilačke veštine i ostali repertoar. Sa Klensijem je lakše.

Stavljaju ih na stolice. Vežu ih. Lanci oko nožnih članaka i na rukama, ručni zglobovi iza leđa.

Ta petorica su profesionalci.

Kasper prepoznaje nekoliko njih, jer ih je sretao u *Marksman klubu*, poligonu za gađanje u koji obično odlazi kada je u Pnom Penu. Zna ko su ti tipovi i shvata da on i Klensi sada nisu u govnicima.

Agent Kasper i Luidi Karleti

Još gore od toga.

Ta petorica su ljudi iz CID-a, specijalne jedinice koja obavlja vrlo delikatne zadatke. Ljudi koji ne gube vreme. Pet kurvinih sinova, spremnih na sve. Izvan te prostorije bili bi isti takvi.

Veterani telohranitelji, svi bivši crveni Kmeri. Najmlađi žive od mitova prošlosti i poseduju stručnu svirepost koja je tokom godina stekla prilično poguban glas.

U mnogim slučajevima deluju u tesnoj sprezi sa američkom ambasadom, koja je, kako bi se reklo, CIA u svojoj indokineskoj verziji.

Leave town now.

Suviše kasno, dragi senatore Bun Sareune.

Ima ih desetak. Kasper je to predvideo.

Odeveni u crno, sa tamnim naočarima, izgledaju kao kambodžanska verzija Braće Bluz. Naoružani su, imaju *smit i veson, kolt* 45, AK-74 i AK-47. Voze se u dva crna SUV-a, na koja su utovarili „lične stvari“ zatvorenika. Torbe su ispreturane, sedamdeset hiljada dolara već prelazi iz ruke u ruku.

Jedan detalj u toj situaciji.

Detalj koji će mu spasti život.

„Uhapšeni ste zbog utaje poreza“, izjavljuje vođa jedinice. To je poručnik Darha, tridesetogodišnji melez ratobornog i u isto vreme opakog izraza. Visok, snažan, tamnih crta lica koje podsećaju na Evropljanina i pogleda u kojem se čitaju obećanja potpuno slična pretnjama.

„Fiskalni prekršaj protiv države Kambodže“, precizira Darha.

„Pokaži mi gde to piše“, kaže Kasper.

Odgovor stiže istog trenutka. Udarac nogom pravo u stomak. Savija se napred i pokušava da udahne vazduh.

„Jesi li dobro pročitao?“, smeje se vođa Braće Bluz.

Ubacuju ih u dva automobila. Prosto ih ubacuju unutra. I nastavljaju put.

Pre nego što ga je izgubio iz vida, Kasper uspeva da razmeni pogled sa Klensijem. Njegov američki prijatelj izgleda mu veoma preplašeno. Zna kao i on, ma bolje od njega, sa kim se suočavaju u ovoj vožnji. Možda i Klensi pomišlja da bi ova vožnja mogla da bude i poslednja.

Ne skidaju mu lance. Ne dopuštaju mu da se namesti da sedne. Ne daju mu nimalo vode. Kasper ne pije već satima, a u onoj sobi na granici bilo je vruće kao u rerni. Nasuprot tome, u automobilu je ledara.

Jaka klima, radio koji trešti, dok njih petorica pričaju među sobom na kambodžanskom. I gledaju ga.

Gledaju ga i smejulje se.

SUV juri poput strele. Niko ih neće zaustaviti zbog prekoračenja brzine, to je sigurno. Kasper pomišlja kako bi mu bilo dovoljno da ima obične lisice i slobodne noge da nešto pokuša. Ali to isto znaju i njegovi pratioci. Lanci ga sprečavaju da napravi bilo kakav pokret. Stvaraju mu bol koji je sada već postao pravo mučenje.

Nakon dva sata vožnje više ne oseća zglobove. Sada je to već nešto mnogo jače od bola. Gore od najgorih očekivanja.

Zvoni mobilni poručnika Darhe.

On sedi napred, pored vozača. Odgovara i priča na engleskom. Nervozno miluje svoj *kalašnjikov*. Ton mu je takav kao da prima naređenja, kao da mora da pruža objašnjenja. Zatvorenik je još živ, da. Objašnjava da ga upravo vode u Pnom Pen, objašnjava gde se nalaze i koliko im je još puta preostalo. Zatim više ne govori. Sluša. Daje znak vozaču da malo uspori. Povremeno ispušta glasove i ne izgovara ni reč.

Kada se razgovor završio, mrmlja nešto na kambodžanskom. Njegove reči paraju tišinu poput grebanja stakla. Darha isključuje radio i pokazuje na neku neodređenu tačku ispred njih. Vozač usporava i pali sva četiri žmigavca. Zaustavlja se pored puta. Pozadi, na malom rastojanju, Kasper naslućuje svetlost farova drugog SUV-a koji ih prati i staje pored njih.

Nada se da je Klensiju bolje nego njemu.

Neko među njegovim čuvarima postavlja pitanja i izgleda da dobija odgovore koji ne nailaze na veliko odobravanje. Nervoja je sada već očigledna. Kasper pokušava da pogodi smisao razgovora, ali kambodžanski jezik je za njega tajna i u samoj intonaciji glasa. Mjaukanje koje naoko izgleda ljubazno može biti i psovka. Ili osuda na smrt.

Ono što mu se čini da razume jeste da je telefonski razgovor doveo do promene plana. Za početak, primorao ih je da se zaustave. Atmosfera je mračna. Poneka isprekidana reč. Niko se više ne smeje. Niko ne govori.

Darha grabi automatsku pušku koju drži među kolenima. AK-47 po modelu *full auto* ispaljuje 750 metaka u minutu. Ali za moju likvidaciju dovoljan je samo jedan metak i vođa Braće Bluz to dobro zna, pomisli Kasper. Za pojasom ima sivi, blistavi *smit i veson*. Kaže nešto dvojici koji sede sa obe strane zatvorenika i leva vrata kola se otvaraju.

„Napolje“, naređuje.

Agent Kasper i Luidi Karleti

Kasper pokušava, ali noge su mu kao od olova. Guraju ga. Otkotrljava se do ivice puta. Trava i blato. Veče ima miris kambodžanskog sela, a strujanje vazduha iz klima-uređaja na tropskoj vrućini zatvara mu grlo. Ili mu možda oduzima dah i svest: nije to ljubazno zadržavanje kod restorana pored puta. Kažu mu da ustane. Da odmah stane na noge.

Kasper to radi sporo i za to vreme gleda okolo. Ulicom promiču kao strele farovi automobila u frekvenciji na putu prvog reda u pustinji. I ti retki koji prolaze, kada vide dva SUV-a, ubrzavaju. Pa čak i da se bacim na asfalt, ne bi mi mnogo pomoglo. Nalazim se u društvu desetorice ubica, naoružanih do zuba, koji verovatno ne čekaju ništa drugo nego takvu ideju, razmišlja.

„Hodaj, idi napred“, naređuje poručnik Darha.

Sada mu nije tako teško da pogodi smisao onog telefonskog razgovora na engleskom.

Kasper pravi svega nekoliko koraka; ovaj drugi mu je za leđima.

„Onaj novac, čiji je?“

„Moj.“

„Imaš li još?“

Još.

Kasper naslućuje zračak nade. Prepoznaje ga u tom pitanju. U to malo običnih reči sadržana je najobičnija pohlepa.

Još novca.

Odlučuje da sve karte baci na tu slabašnu mogućnost.

„Imam mnogo novca, da. Ali ne ovde.“

„Jesi li ti neki bogataš? Gde imaš taj novac?“

„Moja porodica je bogata. Vrlo bogata.“

„Mogu li da plate za tebe?“

„Da, mogu da plate. Mogu da plate mnogo.“

„OK, na kolena.“

Šum koji začuje nesumnjivo je škljocanje okidača. AK-47 je spreman. Koji kurac sva ta pitanja, da bi me onda ucmeкао *kalašnjikovom*? Razmišlja Kasper.

I evo onog ukusa čelika: ispunjava mu usta, grlo. Takođe i nos. Iznenada. Jasno. Dobro ga poznaje, pošto mu to naravno nije prvi put. Telo ima instinktivne odgovore. Životinja koja treba da umre luči tečnosti i mirise koji u sebi nemaju ničeg duhovnog. Životinje, eto šta smo mi. Strah nas prati još od rođenja i može se prepoznati kada se pojavi. Sve